

vom očitneje svojo veleizdajsko naturo!

O izidu te sodnijske razprave bodoemo še poročali! — Telegram: Toženca sta se s tožitelji sporazumela; vsled tega so tožitelji potegnili tožbo nazaj in je bil dr. Friedjung oproščen.

Novice.

Zaradi božičnih praznikov ima današnja številka „Štajerca“ 4 strani priloge, tako da šteje skupaj 12 strani. Tudi prihodnja (novembra) številka imela bode tako priloge! Upamo, da smo s tem čitateljem ustregli!

Srečuo voščilo ob prilikih božičnih praznikov prinakata vsem svojim prijateljem in znancem uredništvo in upravnštvo „Štajerca“.

„Štajerc“ I. 1910. S prihodnjim letom stopi naš „Štajerc“ v 11. letnik svojega izhajanja. Vse nasprotovanje mu ni prav nič škodovalo; nasprotno, vedno več in vedno zanesljivejših naročnikov smo dobili. Danes tvorijo naši somišljeniki veliko, po celem spodnjem Štajerskem in Koroškem raztreseno občino naprednih mož, katere ne more nobena sila premagati... V novo leto stopamo pa s trdnim preprikanjem, da se bode ta občina naših somišljenikov še povečala in zboljšala. V to svrhu je seveda treba, da vsak prijatelj svojo dolžnost storiti. Porabite božične praznike in teh par dni do novega leta v ta namen, da nabirate novih naročnikov. Vsakdo ima gotovo vsaj enega prijatelja, kateremu naj priporoča naročbo na naš list. Vsaki kmetski hiši, pri vsakemu naprednemu obrtniku in delavcu naj bode naš list. Vsakdo najde v tem v elike in najcenejšem listu gotovo dosti poduka in zabave. Ako vasi nasi pravi prijatelji svojo dolžnost storijo, potem se bode številom uasih odjemalcev še podvojilo. To pa bode gotovo koristno za list, koristno pa tudi za naročnike. Kajti na ta način bi bilo mogoče, da list še povečamo in mu dodamo potrebnega gradiva. Že zdaj pa lahko rečemo, da bode „Štajerc“ v prihodnjem letu še boljši, kakor je bil doslej. Dodali mu bodoemo po možnosti lepe slike in po potrebi tudi priloge. V političnem oziru storil bode „Štajerc“, kar je doslej storil: boril se bode proti vsakemu zatiranju in izkorisčanju ljudstva in z gospodarsko zboljšanjem položaja! Gospodarske članke objavljali bodoemo še vedno tako, kakor doslej in mislimo, da budejo s tem naši kmetski prijatelji zadovoljni. Kajti ni ga političnega lista na Slovenskem, ki bi z gospodarstvo toliko koristnih člankov objavljal, kakor mi. Skušali bodoemo pa tudi, da objavimo čimveč podlistkov podudane in zabavne vsebine. Tako bode v našem listu za vsacega preskrbljeno! „Štajerc“ ostane zvest svojim prijateljem, naj tudi tini jemu zvesti ostanejo! S to željo prosimo stare in nove svoje naročnike, naj se podajo vsi na delo za „Štajerca“, ki je edini pravi napredni, neodvisni list! Naprej za našim ciljem! Naprej za ljudstvo! Naprej za blagor prebivalstva! Naprej za devavne sloje!

Ljubljanski „Slovenec“ krade! V Ljubljani izhaja dnevnik „Slovenec“, ki je glasilo vseh slovensko-politikujočih duhovnikov in vseh slovensko-klerikalnih strank. Da se ta list ne drži posebno strogo nauka o resničnosti, to je samo ob sebi umevno. Kajti klerikalci in resnica, to sta dva nasprotova si pojma. Klerikalec bi od žalosti umrl, ko bi moral vedno resnico govoriti. Zato klerikalni listi raje vedno lažijo. Ali ne samo zapovedi resnice se ne držijo. Tudi druge zapovedi so tem pobožnim ljudem deveta briga. Ljubljanski „Slovenec“ n. pr. tudi prav rad — k rade. Da ponatisne semtertja kakšno notico iz našega lista ali pa iz katerega drugega naprednega časopisa, tega bi mu niti ne zamerili; čeprav se ran zdi, da bi tudi v takem slučaju dostenji list navedel vir. Ali pretekel nedeljo smo čitali v ljubljanskem „Slovencu“ podlistek, ki se nam je zdel zelo znan. Gledali smo in gledali ter opazili, da je „Slovenec“ ta podlistek — ukradel. Razni napredni listi, m. dr. tudi celjaka „Deutsche Wacht“ in „Štajerc“ so prinesli ome-

njeni podlistek. Navedli so pa, kakor vsak pošteni list, pisca-avtorja. Ljubljanski „Slovenec“ pa je dal podlistku svoj naslov in ga je objavil, brez da bi povedal, kdo je podlistek izmisil in spisal in od kje ga je „Slovenec“ dobil. To je navadna literarna tatvina! K sodniji se tatu seveda ne more privleči, ker dotični podlistek ni bil zavarovan. Ali tatvina je pa le! Pač čudne nazore o žurnalistični poštenosti imamo pri „Slovencu“...

Iz Spodnje-Stajerskega.

Cilji kaplana Korošca. Bivši kaplan dr. Korošec je danes gotovo pravi voditelj pravsko-klerikalne stranke na Štajerskem. Načelnik „kmetiske zvezze“ je sicer znani revolverski junak Roškar. Ali ta kakor vsi njegovi bratci à la Pišek, Novak, Meško so le figure, ki morajo tako plesati, kakor žvižga kaplan dr. Korošec. Mlad ta duhovnik je vrhovni general klerikalne stranke in se ne pusti od tega mesta od nikogar spočiniti. Ko je hotel enkrat n. pr. dr. Benkovič postati general in se je pričel v tem oziru malo v ospredje štuliti, bi mu to kmalu politično življenje košalo. In moral je presneto ponino za odpuščanje prositi, da ga je obsolentia zopet Koroščeva milost... Dr. Korošec je absolutni vladar klerikalne stranke in kar on reče, to je pribito, to mora biti mišljeno celokupne klerikalne stranke. Zadnjic je imel dr. Korošec v proračunskem odseku državne zbornice zanimivejši govor. Po navadi so Koroščevi govorici sicer zelo plitvi, dolgočasni, moč ponavljata pravzaprav le tisto, kar jebral v ljubljanskem „Slovencu“. Tudi so njegovi govorji vedno tako jezuitično zviti kot kozji rog, tako da bi človek skoraj misil, da na boljšega avstrijskega patriota in človekoljuba ter pridigarja miru, kakor je ta kaplan. Zadnjic v proračunskem odseku se je pa — menda „zmage“ pijan — malo zagovoril in pokazal je pravo sveto hrav, povedal prave svoje cilje. Najprve se je črn gospod pečal seveda zopet — z Božnjakom, kakor da bi slovenski poslanec res drugih skrbni ne imel, kakor one za Božnjake. Govoril je o agrarni banki v Boznijski takim navdušenjem, kakor da bi ga poslali v državni zbor širokohlačni Božnjaki in ne Štajerski kmetje. Že to je male čudno in tudi najzabitejši Koroščevi volileci bodejo majali glave in povpraševali: ja kaj pa naš Božnja briga, kaj pa ima dr. Korošec svoj zgnani nos v tamoušnje razmere vtipkati? Pri naši Joma je toliko gospodarske revščine, da bi imeli vse poslanci mnogo opraviti, ko bi jo hoteli le deloma odstraniti... Ker nai imel drugega gradiva, napadal je kaplane dr. Korošec potem v svojem govoru nemško obrambeno društvo „Südmärk“. Dr. Koroščeve besedičenje bode temu društvu sicer le koristilo. Ali mi vprašamo resnicoljubnega kaplana-politika le tole: Ali ne veste, da je „Südmärka“ po toči prizadetemu ormožkemu prebivalstvu več tisoč krov daroval? Zakaj pa Ciril-Metodova družba ni niti krajcarja za te slovenske trpine darovala? Zakaj pa političniki farji niso zanje ničesar iz skupaj načrtanega „sklada za obmejne Slovence“ darovali? To naj bi ta pobožni gospod povedal... Ali najzanimivejša točka ceha govorja posl. Korošca bi je njegov konec. Ob koncu je namreč približno tako-le govoril: Na jugu imamo tri središča: Ljubljana, Zagreb in Beli grad. Čimbalj se bode Ljubljano zanemarjalo in Zagreb zatiralo, tem večjo vlogobo boste Beli grad igrali... Te besede dr. Korošca so pač odkrite in jasne. Njegov cilj in torej cilj vse pravško-klerikalne stranke je velika zveza z Ljubljano, s hrvaškim glavnim mestom Zagrebom in s srbsko-prestolico Beligradom. S to besedo odkril je dr. Korošec vse veleizdajsko načrte pravških klerikalcev. S to besedo se je izjavil odločno proti Štajerski in za Kranjsko, za Hrvatsko ter za „Srbo... Dobro, dobro, gospoda pravaša! Pozabili ste pri tem le na eno: na ljudstvo! In čeprav vam je to ljudstvo v veliki množini sledilo skozi drn in srn, — v veleizdajstvo, v srbsko-hrvatsko-kranjske zvezave Štajersko ljudstvo ne bode sledili! Bodočnost bode to dokazala!

Napredni nemški poslanec Marckhl je v proračunskem odseku državne zbornice kmalu za

kaplanom dr. Korošec k besedi prišel in je tega politikojodega prvaškega duhovnika prav pošteno za učenca prijet. V izvrstnem svojem govoru, katerega žalibog zaradi pomanjkanja prostora ne moremo v celoti prinesi, je posl. Marckhl med drugim rekel: Za Slovence bi bilo bolje, ako bi ne uganjali politiko, ki hrepeni po trializmu, marveč bi raje z obstoječimi razmerami računali in se po njih ravnali. Za nas ostane vedno nerazumljivo, cko se šoniri en Korošec tukti v državni zbornici kot zastopnik Hrvatov na Ogrskem in Srbov v Boznijski. Najmanje pa se bojimo dr. Koroščeve grožnje v Beligradom, kajti široki sloji slovenskega ljudstva nimajo zmisla za te Koroščeve ekstravagance in nočeo o njih ničesar vedeti... V nadaljnem svojem govoru je omenil poslanec Marckhl tudi, da prihajajo brezvestni ljudje iz Kranjskega na Štajersko in Koroško, ki nakupujejo tam posestva in jih potem razkosajo, ter s tem domače prebivalstvo na podli način ob zemljo spravljajo (to so dobrote, ki jih imamo iz Kranjskega). Govornik je nadalje omenil, kako se velikanske svote državnega denarja na Kranjsko meče (tako se gradi na Kranjskem vodovod na državne troške, mestu Ljubljana se je milijone kron v žrelo vrglo, za posušenje ljubljanskega barja se je zopet milijone žrtvovalo, ustanovilo se je obrtno šolo, nadalje šolo za umetno rokodelstvo itd.) Pri tem tožijo slovenski klerikalci se vedno, da se premašo stori. Dr. Korošec naj ne pozabi dejstva, da sta on in njegova stranka skozi dolgo časa preprečila vsako deš za ljudstvo, torej tudi za slovensko ljudstvo... Končno je omenil poslanec Marckhl tudi velikansko revščino, ki jo je povzročila toča v ormožkem okraju in za katero vlada še ni ničesar storila, vkljub temu, da je že nad 6 mesecev preteklo. Ako se da za Ljubljano na podporah 900.000 K. potem bi se lahko tudi tem v bogim davkoplačevalcem v ormožkem okraju pomagalo... Zanimivo je pač, da se noben slovenski poslanec ni na revno slovensko ljudstvo v ormožkem okraju spomnil. Priti je moral šele nemški poslanec, da je za to ljudstvo besedo dvignil! V splošnem je bil govor vrlega, delavnega poslance Marckhl velezernim in mu gre vsa hvala za njegov trud in za njegove nesebično dejanje!

Posl. Marckhl za prebivalstvo v ormožkem okraju. Iz Dunaja se z dan 17. t. m. poroča: Nemško-napredni poslanec g. Marckhl prišel je danes k ministerstvu za notranje zadeve in k finančnemu ministerstvu. Opaziral je zopet na velikansko bedo in revščino, ki jo je povzročila grozovita toča v ormožkem okraju. Dosedje vlada še tako hudo prizadeto prebivalstvo še ničesar storila ni; dala je le par praznih objub, od katerih pa nikdo ničesar odgrizniti ne more. Stvar pa je seveda nujna, kajti ljudstvo je lačno! Tamošnji poslanec hofer Ploj seveda nima časa, da bi za take potrebe skrbel; on se mora brigli za narodnostno gonjo... Poslanec Marckhl pa je od vlade z vso odločnostjo zahteval, da naj takoj in izdatno prebivalstvu pomaga! Oba ministra sta tudi poslancu Marckhl obljubila, da bode težko prizadeto prebivalstvo ormožkega okraja vesel neumornega delovanja vrlega poslance Marckhl v kratkem primerne podpore dobilo. Čast g. Marckhl! Ljudstvo pa naj se pri bodočih volitvah na to spominja in naj voli namesto prvaških hofratov može, ki ga bodejo v državnem zboru tudi resnično zastopali!

Hofer Plojeva cunja, ki se tiska v Ljubljani pod zaščito ljubljanskih porotnikov, ki jo ne čita skoraj nobena živa duša, ki jo plačuje „vitez brinjeve veje“ Ploj, da mu poje slavo, ki je tako revna, da se gotovo sama sebi smili. Ta cunica torej hoče z nami polemizirati. Oj mi razumemo to željo! Ta cunica pač misli, da je to dobra in cena reklama, ako mi o nje pišemo. In zato nas tako rekoč milo prosi za to reklamo. Pa ne bo nič, ne bo nič! Nam se sicer ta listič smili. Ne vemo, če je tiskar Drag. Hribar, bivši „Štrumpffabrikant“, plačan. Tudi ne vemo, koliko odiskodnine dobiva tisti „žurnalist“ Srečko Magolič, ki s svojim neznanim imenom Plojeve

je tega poštene
ru, ka-
ora ne
al med
ako bi
alizmu,
raču-
vedno
tuki v
v na
Naj-
g rož-
ji slo-
Koro-
sar ve-
ome-
brez-
a na
po-
s tem
zemljo
Kranj-
ko se
arja
di na
mestu
lo, za
at mili-
lo, na-
i temu
e pre-
ovjsta,
ank a
o delo
nsko
slanec
je pov-
ju, in
vkljub
Ako
orah
tudi
em v
posla-
ožkem
mški
vignil!
ga po-
hvala
o delo-

sožkem
poroča:
rišel je
e in k
pet na
vzročila
j vladu
nješar
ab, od
more.
lačno!
na časa,
ora bri-
Marchkl
val, da
l st v u
oslanču
eto pre-
nornega
kratkem
arkhl!
na to
opratov
tudi re-

jubljani
ne čita
vitez
je tako
ta ca-
mi ra-
i, da je
pišemo.
o reka-
sicer ta
Hribar,
e vemo.
Srečno
Plojove

brinjeve in druge kozle krije. Ali to vemo, da imamo pri „Štajercu“ v upravnistvu več oseb vposljenih, kakor je resničnih naročnikov omenjene cunjice. In zato povemo temu c. k. hofratu Ploju, ki je podoben židovskemu agentu, kateri pride skozi okno v sobo, ako se ga vrže skozi vrata, temu slovenskemu hofratu Ploju, ki še danes slovenskega jezika ne zna, temu Ploju, ki dokazuje s svojo politično eksistenco le pomanjkanje gotovih moraličnih lastnosti, — mi se z njegovo ljubljansko cunjo ne boste prepipali. Ko bi nam bila ta cunja nevarna, bi to morda storili. Ali ker je ta cunja odvisna od nemškega denarja, ki se je v Plojevem žepu nabol, zato molimo raje. Ako se boste pojasebne nesramnosti v Plojevi cunji nadaljevale, potem boste enkrat povedali, kaj misijo Plojevi sorođniki o temu brinjevemu gospodu. Capito ???

Obrekovalec dr. Kukovec izročen. Pod tem naslovom je objavil svoj čas celjski list „Deutsche Wacht“ članek. V članku se je prijelo načelnika „narodne stranke“ dr. Kukoveca malo ojsto za učesa, ker je celo vrsto oseb popolnoma brez dokazov sodnjuško naznanih in v naznanih obrekoval. Dr. Kukovec se seveda novi naslov „Verleumder“ (obrekovalec) ni dopadel. Zato je vložil proti odgovornemu uredniku „D. Wacht“, g. Guido Schidlo, tožbo zaradi žaljenja časti, češ da ta ni zabranil objavo omenjenega članka. Prva obravnava se je preložila. Toženi urednik je namreč za članek ponudil — dokaz resnice. O glavni razpravi, ki bode gotovo mnogo zanimivega prinesla, poročali boste še natančnejše. Čudno se nam pa se danes zdi, da ni poklical g. načelnik „narodne stranke“ pisca žaljivega članka pred porotnike. Ali se boji celjskih porotnikov, kakor se bojijo njegovi pristaši mariborskih? Ne vemo, res ne vemo, če se bode Kukovčeva čast reparirala, ako se točari z odgovornim urednikom. Pri temu je tudi že nevernost, da ta urednik doprinese dokaz resnice. Vbogi Kukovec!

Trgovci in pravki. V zadnji „Straži“ citamo pod naslovom „Slovenski trgovci ob novem letu“ članek, ki je ravnotak predelan kakor — neumem. Pisec dotednega članka ima same velike misli v glavi, tako velike, da jih tudi sam ne razume. Ustanoviti boče nekt veliko zvezko vseh slovenskih trgovcev na Štajerskem, Koroškem, Kranjskem in Primorskem. Nadalje boče ustanoviti slovenske banke in bogve kaj še vse. Ta misel je otrode-neumna, kajti pisec si niti predstavljal ne zna, kaj je trgovina. V svojem članku pa piše omenjan pisec tudi dobesedno tako-le: „Slovensko časopisje trobi dan za dnevnem: Svoji k svojim! Ljudevstvo vloga in hiti v slovenske trgovine, ki si pa po večini naročajo flago od nemških veletržcev“ itd. Vidite, slovenski kmetje, tukaj je „Straža“ enkrat nehotiče resnico govorila in s tem tudi vso obholost, vso praznoto klic: „Svoji k svojim!“ označila! Vse tiste „narodne štacune“, ki lovijo kupe kakor Šinter pse, ki vpijejo o svojem „slovenstvu“, da postaja človeku slabo in zavijajo najslabšo cikorijo v rdečo-plavo-beli papir, — vse te „narodne štacune“ torej jemljejo svojo blago od — ne mških veletržcev. Mi bi vam tukaj lahko imena našeli! Kdor hodi v tako „narodno štacuno“, ne stori torej ničesar drugega, kakor da plačujejo iz „narodnih ozirov“ še posebni dobiček temu ali onemu „narodnaju“. Zato bode vsak gametni človek raje naravnost v nemško ali na predno trgovino šel!... Sicer je pa načrnost nesramno, ako hlimajo klerikalno-pravki listi zdaj nakrat nekako „prijetljivo“ do trgovcev. Kdo pa je trgovcem na Slovenskem doslej največ nasprotoval? Pravski klerikalci in nikde drugi! Kdo pa je ustanovljal na zločinski, naravnost roparski način tista nesrečna „konzumna društva“, ki so vsa poginila, za katera plačujejo zapeljani kmetje še danes krvave svoje denarje in ki so imela edini namen, ubiti, izstradati, laktoti izročiti poštene trgovce in obrtnike... Vi pravski klerikalci boste trgovcem na Slovenskem pomagali? Poplačajte najprve dolgo vasa prokletih „konzumov“, dajte kmetom tisti denar nazaj, katerega ste jim s temi „konzumi“ oropali — in potem pride! Ali tudi potem vam boste pametni trgovci — hrhet pokazali.

Straža proti kmetom. Mariborski list

„Straža“ je glasilo kaplan Koroševe „kmetske zvezze“. Človek bi torej misil, da bode ta list vsaj navidezno branil interes kmetov. Na jeziku imajo ti ljudje vendar po navadi toliko „ljubezni do kmeta“, da bi morali vsi slovenski kmetje že davno postati sami Rotšildi, ko bi jim ta klerikalna jezična „ljubezen“ kaj pomagala. Semtertja pa uide klerikalcem njih pravo mišljenje. In pravo klerikalno mišljenje je nezmerno sovraštvo proti kmetom... Slučajno smo vzeli mariborsko „Stražo“ št. 147 z dne 20. decembra v roke. Prebirali smo te žalostne klobasarie in prišli končno tudi do rubrike „Koroško“. V tej rubriki poroča „Straža“ iz Celovca o draginji in hujši kakor vsak čutufski list pada čez slovenske koroške kmete, češ da ti mleko in jajce predrago prodajajo. Klerikalna „Straža“ pravi, da delajo koroški slovenski kmetje „naravnost nesramne cene“. Tudi grozi, da boste klerikalci vpeljali „protiagitacijo“ proti kmetom — menda tako, kakor so enkrat ljubljanske narodne babe napadile kmetice z dežniki. In zdaj vprašamo: Ali ni tako pisanje „Straže“ naravnost škandal? Ta list naj bi bil „kmetski list“, ki kmetom niti krajevca zasluga ne prisvoji? Ali misli ta farška gospoda, da je kmet le tovorna živina? Pisaci „Straže“ so večinoma duhovniki. Zakaj pa oni pri štolinah 2 krat, 5 krat, ja 10 krat in 50 krat več računajo, kakor bi to po Jožefovi postavi smeli? Naj nam „Straža“ le še enkrat pride, da je kmetski list! Tak list, ki pada kmetom v hrbet in ki hujška bedasto občinstvo na kmete, tak list naj se skrije! Kmetje, ali še vedno ne boste odpri oči? Ali ne poznate zdaj svojih največjih sovražnikov? Niti tistih vlogih krajev, ki jih kmeti pri jajcih in mleku zaslužite, vam klerikalni privaki ne privoštijo... Sram jih naj bode!

Nepošteni klerikalni župan. „Straža“ je že poročal v dopsu v čudnem postopanju z občinskim denarjem, ki ga je udomačil klerikalni župan Šuler v Grizah pri Celju. Zdaj poročajo tudi drugi nemški listi o tej zadevi. Graški „Arbeiterwille“ n. p. poroča tako-le: Župan v Grizah, ki je pristaš slovenško-klerikalne stranke, zakrivil je v občini nemarinstvo v znesku 3000 kron. Tudi fajmošta in razne tercijalke je operharil za mnogo tisočakov (!). Neki kmet, ki je janji dober stač, je popolnoma uničen. Skupni dolgorvi Šulerja znašajo okroglo 64.000 K; temi nasproti pa znašajo aktiva samo 20.000 K. Baje je tudi klerikalna posojilnica hudo oškodovana... Tako poročajo listi. Mi smo že pred tedni na Šulerjeve svinjarje opazirali; klerikalni listi pa so tega človeka še vedno podpirali in hvalili. Klerikalci pa pač vse eno, če je človek tudi slepar in bogve kaj, samo da trobi v njih rog. Da je tudi klerikalna posojilnica na Šulerjev lim sedla, temu se ne čudimo; kajti pravške posojilnice so že navajene, denar pri oknu vun metati. Zanimivo je le, da se je postil tudi fajmošter opehariti; po navadi so črni gospodje v denarnih stvareh zelo previdni in malokdaj se zgoditi, da bi kmet farško bisago opeharil... Vbogi občani, ki so bili doslej tako nazadnjaški, da so se pokorili farški komandni! Zadnj vidijo plodove klerikalnega gospodarstva! Upamo, da se boste kmetje od tega slučaja mnogo naučili in da boste previdnejši — pri volitvah!

Kako je fajmošter od krsta nosil. (L. e, glej ga le, le, lej, lej ga le.) Piše se nam: Kakor vam je znano, dragi bralci, govorijo narodovci, klerikalci, cigani in popi slovenski v takih izrazih, da je sam vrag ne razume. Ako kateremu teh hinacev praviš kaj bolj po domače, te niti razumeti noče. Eden izmed takih je tudi naš previzni fajmošter, o katerem vam razložim tukoj eno lepo in smešno zgodbico. Da me boste razumeli, bom vam bolj po domače povedal. To vam je narodnjak (ne bedak kakor drugi), naroden je od svojih nog čez poldrug-mecinske trebuhe do svojega temnorudečega nosa. Morebiti se snežiš temu narodnjaku. Lahko je tak, saj ne poje premalo, popije več. Neko jutro, ko je stisnil sv. mašo, je moral krstiti nekega otroka in potem je lazil k zajutru. Tudi botra in babica sta se podali v šoparsario, katera se je nahajala v mežnarji blizu cerkve ter sta ga pol litra vili v zasušene želodce. Potem pa gresta precej po narodnjaško k fajmoštru, da piščata krstnino in da vpiše tega novorjenca v

krstne bukve. Brez vsega trkanja na vrata, stopita v sobo. V sredi hiše pri mizi je sedel fajmošter kakor kaki apotekar, prebiral „Stražo“, v ustih je držal debelo cigaro, kakor bi jedel ajdinsko kolino. S prijaznim jezikom jima reče: „Le pridite bliže, si boste kaj, kaj, pogovorili“. In res je ta pogovor trajal tako dolgo, da je botra ali kuma položila dete na poleg stojec klop, ker roke se ji otrpnele. Seveda jima je tudi nekaj od „Straže“ pod nos vtikal. Ker sta pa bili botra in babica precej žgančni, sta se ne veliko zmenili za njegove nauke. Ko vidi gospod apotekar, da nič ne opravi pri teh ženskah, vzame krstno knjigo, jo odpre in vpraša botro: „Kaj je otroku ime?“ Botra: „Južek je“. Fajmošter: „Ne tako, Jožef je.“ Fajmošter: „Kako se oče zove?“ Botra: „Smolcpuh Janža.“ Fajm.: „To je nemško povedano. Torej je po slovensko: mastni Janez Puh. Kaj pa je mati?“ Botra: „Ena sirota poleg Janža.“ Fajm.: „Kako se ona piše, to mislim.“ Botra (en čas prestavlja na slovensko), potem pa se zadere: „Mastna Puhovka, ali puhova maščalaga.“ Fajm.: „Kaj pa ji je ime?“ Botra: „Mica je.“ Fajm.: „Dobro, torej po slovensko Marija Maščalaga rojena Puh.“ Fajm.: „Kaj pa je oče?“ Botra: „Kučar je.“ Fajm.: „Kaj je to kučar?“ Botra: „Tak en fretar.“ Fajm.: „No, ima kako posestvo?“ Ja, tak eno gulo ma.“ Fajm.: „Kaj je to gula? Ali je kmet, ali žesar?“ Botra: „Ne žalar ne, šoštar je.“ Fajm.: „Ima konje, ali krave?“ Botra: „V štali nisem bila, ker je v hiši porodila.“ Sedaj pa je postal fajmošter hud in je vrezaval z nogami ob tla, z rokami pa po mizi, naposled pa vpraša: „Koliko jih je vseh pri hramu?“ Botra nekoliko časa računa na prste, potem pa zakriči: „Sestnjajst s svinjami vred!“ Sakraboč, sakrabolt... Zdaj je skočil fajmošter po koncu, razburjen ko stari krokodil. Botra se je vsa prestrašila, misila je, da jo bo zadavil ter je letela po stopnicah, kakor eksprešni avtomobil. Stara babica pa kar skozi okno, ter je letela za botro in kričala: „Bog te — — — ker se je precej potolka. Fajmošter pa je pobasal dete, ga potisnil v cekar, nataknal na palico, ga telebil na ramo in je karakal za njima, kakor bi smokoj cirklal. Pa ni mogel tako urno nogati, kakor botra in babica. Ko je ves moker dospel v bližnjo vas, so mu psi otroka zbudili, ker so ljudi nad njim, kakor nad kakim judom. Ijudje, ki so to figura videli, so se snežili, da bi skoraj popokali, ter so pravili: Le, le, glej ga le, le, lej, lej, ga le, kak nobl gre... Jezen je bil, da bi dete vrzel s cekarom vred prot, ker je cvililo na njegovih širokih plečah. Ko je prišel skozi vas, potem se je šele domislil, v svoji grozni jezi, da je dal otroka eni ženici, ki jo je řečal ter je rekel: Bodite tako prijazni in zanesite tegu fašenku k Smolcpuhem Janžu... To je viden in povedal „Stari Kokuržola.“

Kaplan in vila. Poroča se nam, da je bivši minorit in sedanji kaplan v Slinici Belšak k kupil v ptujski okolici znamo vilo Cilenšek, ki jo je posedovala zdaj neka češka družina Scholz. Cena je bila 20.000 K. Mešetaril pa je pri tej kupiji znan klerikalni poslanec Pišek... Pač zanimivo, kajti vsak dan se ne zgoditi, da bi „vbogi“ kaplan vilo kupil. Nasprotno, nam je le malo takih slučajev znano. Ko se je v državni zbornici pred leti razpravljalo o nepotrebni zvišanju duhovniških plač, takrat so klerikalni govorniki drug za drugemu ostali in točili in jokali, da se vlogi kaplanom tako slabogodi, da morajo le krompir v oblicah jesti in ob velikih prazničnih fiziol, da imajo raztrgane čeljive, da so kaplani sploh največji revki na bojem svetu. Človeku, ki razmer ne pozna, so se ti vbogi kaplančki res moral smiliti. In duhovniške plače so se zvišale! Zdaj pa prihajajo vse močne novice med svet. Kaplani si kupujejo gorice, prodajajo vino, živijo prav lepo po gostilnah, nosijo glacič-rokavice in lakaste štiftetne, z eno besedo, ne vidi se jim ravno, da so posebno revni. In zdaj pride še poročilo, da je kaplan Belšak vilo za 20 tisočakov kupil... Hmhm, čudi smo, da se je peljal pred kratkem „po opravkih“ na Dunaj. Hudomušni ljudje govorijo, da ima na Dunaju denar načoljen. Naj si bode kakor hoče, na vsak način stojimo pred dejstvom, da je kaplan vilo kupil. Kristus ni imel prostorčka, da bi trudno svojo glavo spočil, kaplan Belšak pa ima vilo! Mi mu jo privoščimo in

Naš koledar je izšel! Košta s pošto 70 vin. Kupujte ga!

zaradi nas si lahko „izstradani“ kaplani kar palče zidajo. Ali dva vprašanja sta odprta: Prvič: kje je dobil pobožni kaplan Belšak denar za nakup te vile? Drugič: zakaj sploh en kaplan na kmetih rabi vilo v Ptaju? ... Na prvo vprašanje je težko odgovoriti. Kot minorit si Belšak menda ni mogel dobiti denarja prislužiti. Bil je takrat sicer tudi vodja ptujske „Marijine družbe“. Kolikor nam je znano, steje ta „Marijina družba“ okroglo 400 članic. Od teh plačuje vsaka mesечно po 1 K, to je torej 400 K na mesec ali pa blizu 5.000 K na leto. O tem denarju se ne daje javnosti nobenih računov; denar shrani vodja in dela z njim po lastni glavi. Mi sicer ne trdimo, da si je Belšak morda od tega denarja „Marijnega družstva“ kaj prihranil; Bog obvari, — ali vprašamo le: kam je šel in kam gre sploh ta denar? Pobožne device so sicer tako pobožne, da se za svoj lastni denar ne brinjo. Ali javnost je gotovo poklicana, da enkrat odločno vpraša: ksm gre ta denar? Belšak bode vedel odgovora! ... Tudi na drugo vprašanje: zakaj rabi kaplan vilo? ne vemo odgovora. Belšak je še mlad in menda še ne bude šel v penzijo. Kolikor nam je znano, je Belšak dober priatelj minorita Vavpotiča, ki je tako dobel, kakor — ljudi, katerim gre dobro. Vavpotič je pa tudi zelo dober priatelj Belšakovi goči, sestri in je to priateljstvo gotovo bolj platonično, nego ono s pokojno gospo K. Ali potrebuje morda vas ta družina vilo? Potem bi moral priti na njo napis: „Vila platoničnega priateljstva“... Hmhm! Kaj pravite k temu, ljudje božji? ? ?

O prvaški posojilnici v Brežicah se nam je poroča: Nasle v „Štajerscu“ izšlo razsvetljene delovanja brežiške „posojilnice“, ki je bilo polnoma stvarno in je temeljito točko za točko na resnicu, povzročilo je v celjskem „Narodnem dnevniku“ prav čudni odgovor. Vbogi, duševnojetični „narodni“ člankar se trudi, da bi s praznimi frazami zamorce belega opral. Dopolnil taki odnoslavno vse naše trditve. V svoji onemogočnosti igra vlogo preklopljutega smrkoljka, ki zbeži in pokaže od daleč jezik. Pod našo častno bi bilo, ako bi se počeli z neumnim, akozinskoz zlapanim člankom v „Narodnem dnevniku“. Nam zadostuje prepričanje, da so čitatelji „Štajersca“ naš članek o prvaški posojilnici brali in razumeli. Na ta način ve prebivalstvo v brežiškem okraju natanko, koliko ima o prvaški „posojilnici“ držati.

Lepi kristjani! Najlepši in največji kristjani so seveda klerikalci. Klerikalne liste pisejo večidel duhovniki in ti bodo menda že vedeli, kaj je pravo kristjanstvo. Eden teh klerikalnih listov je mariborska „Straža“, ki je pod neposredno komando na večjega kristjana dr. Korošca. Po našem skromnem „brezverskem“ mnenju bi torej ta list v nobenem ozitu ne smel nasprotnovati verskim legam, še manj pa se iz krščanskih šeg norčevati. Nemci imajo m. dr. lepo navado, da se pozdravljam z besedom „Grüss Gott!“ Kakor znano, pomeni to: „Bog te pozdravi!“ Na vsak način je to lep, krščanski pozdrav! Mariborska „Straža“ pa se iz tega pozdrava naravnost norčuje. V zadnji svoji številki (z dne 20. decembra) je „Straža“ popačila krščanski pozdrav „Grüss Gott!“ v bedasti „Grias koh!“ Kakor ko bi se mi enkrat norčevali le iz rdečega nosa tega ali onega politikujočega farja. Tako bi bila „vera v nevarnosti.“ Ti blagoslovjeni gospodje pa se naravnost iz krščanskega pozdrava javno v časopisu norčujejo in misijo pri temu se, da so bogove kaj junakaškego storili. Pač lepi, lepi kristjani!

Z reweži norca brijejo! Kdo? Prvaški klerikalci! V zadnji „Straži“ z dne 20. decembra citamo na prvem mestu sledečo novico:

„Podpora po suši. Poslanci Slov. kmečke zvezze so ponovno posredovali pri voditelju poljedelskega ministerstva in pri fin. ministerstvu zaradi podpore po suši. Dosegli so, da se je podpora že dovolila. Toliko na znanje onim, kojim se je od okrajnih glavarstev drugače poročalo.“

To je vse lepo, ko bi bilo — resnično! Pa je žalihog vse slagan! Ako se prvaški poslanci danes habajo, da so kaj za po suši prizadete posestnike pridobili, potem se kinčajo s tujim perjem. Vse, kar se je doseglo za nesrečne kmete, dosegli so napredni poslanci in načelniki! Državna poslanca Marckha in Malik,

deželni poslanec Ornig, ki so delovali in delovali, prosili in zahtevali, da se kmetom pomaga. Klerikalni poslanci pa so med tem časom za ministerski frak dr. Šusteršiča državni zbor razobil, so lenobno pasili in ljudstvo tarbili! Ali ljudstvo ni vec tako neumno, da bi takim lažem verovalo!

Iz Črešnjevca pri Slov. Bistrici se nam piše:

Pretečeni teden zasedovali so ljudje v Črešnjevski občini neke prikazni, katere več časa niso mogli presoditi. Eni so sodili, da morda gospodje letos hišno zegravajo že pred prazniki dovršujejo; pa to ni, ker hodi skupaj dva: — drugi so rekli, da hodi trije kralji, pa zoper manjka eden. Ljudje so si glave trli, ali dognalo se je, da se baje občinske volitve bližajo; so šele namreč volilni listi na razgled in že hodi eksažnik Janez Sušnik (po našem mnenju bi ta gospod od 19. novembra ne smel več župnikovati!) v spremstvu častitega g. kaplana po hisah, nadleguje ljudi ter žunta za volitvo. To delo bi pač bilo celo zastonj, kajti za zdajno volitev se pač nihče ne boste brigal, kateri razmere pozna. Župnikova stranka je občinski voz črez kolesi in ročice v blato zapeljala in naj ga tudi izvleče. Prevzel je namreč pred 4 leti klerikalni odbor obč. urad v najlepšem redu; imel smo poprej 30% obč. doklado; zdaj jih imamo pa 30 in 60%, velike dolbove in Bog pomagaj že stiri leta nikakoršnega računa! Čuje! Mi ne sodimo g. župana, mož je po svoji volji posten, ter sam občaluje, da je šel Sušniku na hmanice. Tudi ljudstvo sploh sprevidi, pa nekaj prepozno, da je povsed narobe, kjer ima Sušnik komando, in če se ga uboga. Kaj ne, pane Sušnik! Voliti ne smem, štantal pa le se bom, če ravno me nihče več ne uboga, kakor le se en par zaslepljencev in par potušenih babur. Pa nekaj drugo je, dragi Sušnik, kaj ne, — gre se za kožo, prišel bode čas Vaših računov, in če bi bili razumnii možje v odboru vprašali, ki se še vendar tudi kje je neki Určkin denar itd. — 400 K za vinograd, 200 K za kor, 300 K za oltarje itd. Kakor Vi pravite ne bode šlo, kdor verjameme bode zveličan, pa mi ne verjamemo, ker ni rez. Zastopite? Se spomnite, g. Sušnik, Vaša nekdajnih besed, namreč: stol ima piškave noge itd. pa zdaj jih ima župnikov! Pred 10. leti ste se na pričnici izrekli: kateri župan me ne bo uboga, tisti bode šel, župnik pa bode ostal itd. in to v vseh treh občinah. Zdaj je pa stvar drugačja, župani še bode vendar v fari ostali. Župnik pa bode šel, in sicer za vselej in večne čase, kajti Bog je pravičen! Gospodu kaplangu pa svetujemo, da nikar naj ne grejo Sušniku v zanke, gotovo že poznajo istega zvijače. Škoda bi bilo, da bi prijavljeni g. kaplan zaradi Sušnika trpel na ljubezni in ugledu pri ljudstvu. Kolikor ljudi je že spravil Sušnik v nesrečo, kateri so ga posneli ali ubogali, to je znano. Eksažniku Sušniku pa želimo med drugim zdravje in veselje zadnje Božične praznike ter naj le fejt agitira.

Mariborski okrajin zastop imel je 16. t. m. sejo, iz katere naj podamo sledeče kratko poročilo: Seji je predsedoval načelnik g. dr. Schmidlerer. Po raznih manjših volitvah dovolilo se je celi vrsti občin dviganje 40 do 60% občinskih doklad, kakor se je to prosilo. Nadalje se je sklenilo vpeljavo marijadvorškega govejega plemenja v okrožju filialke kmetijske družbe St. Ilj. Nadalje se je vzelo na znanje poročila o izidanju okrajne ceste skozi občino Ploderberg do okrajne ceste St. Jakob-sv. Jurij; o sprejemu posojila za zgradbo šole v Teznu; o sprejemu posojila za šolo v Reinfing-Breznu; o sprejemu posojila za šolo v Leitersbergu in o poročilu dejavnega odbora glede plače cestiarjev. Občini Franbheim se je dovolilo pogodbo za izmenjanje zemljiške parcele z župnijo v svrhu povečanja pokopališča. Občini Rosswein se je dovolilo sprejem posojila za izredno pokritje troškov za ceste, mostove in vodovod v soli. Občina Brezno prosi za zgraditev dovozne ceste k nameravaniem dravskemu mostu občležniški postaji. Cesto se bodo zgradili, kadar se zgradi most. Isto tako se dovoli prispevki z kigradbi dravskega mostu pri Pobrežju in ceste od mostu do tržaške državne ceste; to pa, kadar se most zgradi. Občini Ribnica pri Maria-Rastu se dovoli 300 K podpore za nabavo gasilnega orodja. Štajerskemu skladu za slučaj ujmov se dovoli istotako 300 K

podpore. Nadalje je vzela seja poročilo o okrajnem računu za l. 1908 na znanje. Okrajni zbor izjavil se je tudi najodločnejši proti vpeljavi novega namernega in eprvi vinskega davka. Končno se je izjavil zbor tudi proti otroci agitaciji pravok, da naj bi se napravilo na koroški železnici dvojezične napise. Ti napisi bi bili nepotrebni, kajti ljudstvo samo je popolnoma z nemškimi, splošno znanimi napismi zadovoljno. Hujškačev pa ne bode nikdo poslušal, še manj pa vlogal ... V splošnem je dokazala seja, da delja napredni okrajni odbor mariborski koristno za gospodarstvo prebivalstva. Le tako naprej brez ozira na besno divjanje hujškačev v prvaških strankah!

Iz Hoč. V Račjem ustanovi se nova orožniška postaja. Dosedanja slivenska postaja pa se presehi v Hoč. Bilo je to zelo potrebno.

Slov. bistriška mala železnica. 10. t. m. bilo je eno leto, odker so to železnico od postaje v mesto Slov. Bistrica otvorili. V tem letu rabilo je železnico okroglo 54.000 oseb. Iz tega se pač vidi, kako potrebna je bila in gre gg. županu Stiger in direktorju Versolatti, ki sta se največ zanj trudila, vsa zahvala.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejni brez zvezdic so letni in kramarski sejni; sejni, naznamenati z zvezdicami (*) so živinski sejni, sejni z dvema zvezdicama (**) posamežno letne in živanske sejne.

Dne 27. decembra v Brežicah (svinjski sejni); v Vitanju**, okr. Konjice; v Lipnici**. Dne 28. decembra v Ormožu (svinjski sejni); v Stradnu, okr. Čmurek; v Spielfeldu*, okr. Lipnica. Dne 29. decembra na Ptaju (sejem s ščetinariji); v Imenem (sejem s ščetinariji), okr. Kočje. Dne 30. decembra v Gradiču*; v Gradcu (sejem z mlado živilo). Dne 3. januarja pri Sv. Juriju ob juž. žel.**, okr. Celje; v Ormožu*, v Celju*; v Brežicah (svinjski sejem). Dne 4. januarja v Ormožu (svinjski sejem); v Radgoni*. Dne 5. januarja v Konjicah*, na Bregu pri Ptaju (svinjski sejem); na Ptaju (sejem s konjigovodenjem in ščetinariji); v Imenem (sejem s ščetinariji), okr. Kočje; v Lučah (sejem z drobnico), okr. Arvaž; v Gradiču (sejem z rogatino in konji). Dne 7. januarja na Spodnji Polški (svinjski sejem), okr. Slovenija Bistrica; v Gradiču (sejem z mlado živilo). Dne 8. januarja v Brežicah (svinjski sejem).

Anton Kalischnigg †. V Brežnici umri je neprizakovane hute smrti g. Anton Kalischnigg, veleposestnik, olčinski svetovalec in član okrajnega zastopa. Pokojnik je bil izvrstni gospodar in vselej svoje poštenosti splošno priljubljen. V svojem misiljenju je bil vedno vrli naprednjak in so mu voliliči v raznih zastopih opetovano izkazali svoje zaupanje. Bil je požrtvovalen in vosten mož. Zdaj ga je vzela smrt, ko je dosegel kmaj 52. leto življenja. Bodil mu domača zemljica laka, kajti spomin njegovih prijateljev mu ostane zvest!

Iz Ptaju se nam poroča: (Prepovede razdelitve novoletnih daril kupcem). Povodom grenzidnega schoda trgovskega gremija v Ptaju, ki se je vršil 20. decembra, se je v svrhu zabranjenja nepoštene konkurenco spredel sklep, da se razdelitev novoletnih daril kupcem ali njih uslužencem ne dovoli. Trgovci, ki bi se te zapovedi ne držali, se bodejo za vsak posamezni slučaj z redno kaznijo v znesku 20 kron kaznovali. — Obenem pa so darovali trgovci v Ptaju znesek 200 kron za vbožje in sicer se je sklenilo, da se odda večji del te stote onim dobrodelnim uredbam, katerih naloga je podpirati vbožje kmetiških občin.

Kmetijsko društvo v Ptaju imelo je 19. t. m. sejo, na kateri se je odločilo proti namernemu novemu vinskemu davku izjavilo.

Nakup posjeti. Direktor E. Scheyer nakupil je graciščano posjet v Planini z žago v Sevnici za 3.000.000 K.

Velika povodenj v Celju. Iz Celja se poroča, da je vselej hudega deževja Savinja za 4 metre narašla. Vsa celjska občina je preplovjena, mestni park stoji v vodi, ravno tako razne ceste. Pot v Savodno in Teharje je zaprta. V plinarni delajo požarniki, da ne pride voda v peci. Voda se vedno narašča.

Mladi tativi. V Mariboru so vjeli 12 letnega dečka, ki je hotel neki ženski škatlj s pekarijo ukrasti. Več 12—13 letnih šolskih pobov je tudi razne tativne pri trgovcih izvršilo. Upromo, da bode „štaberl“ pel!

čilo o okrajih...
O krajni
odločne
n am e r a -
čno se je
ciji pravak
leženici dvo-
strebi, kajti
imi, splošno
pa ne bode
... V splo-
šnji okrajni
darstvo prese-
na besno
kah!
nova orož-
ostaja pa se
nebo.
10. t. m.
nico od po-
V tem letu
seb. Iz tega
in gre gg-
i, ki sta se

skem.
ejni, zaznamo-
avščicami **)

a (svinjski
v Lipnici**;
ski sejsem);
eldu*, okr-
ju (sejem s
narji), okr.
v Gradcu
pri Sv.
Ormožu*; v
Dne 4. ja-
Radgoni*.
Bregu pri
zem s konji;
jejem s šče-
t drobničo).
o in konji).
vi (svinjski
dci (sejem
v Brezicah

ri je nepri-
nigg, vele-
okrajinega
spodar in
en. V so-
rednjak in
vano izka-
in vesten
osegel ko-
a zemljica
teljev mu

e p o v e d
il i k u p
trgovskega
cembra, se
konkuren-
stnih daril
Trgovci,
o za vsak
znesku 20
arovati tr-
vbože in
čji del te
erih nalog
či n.

je 19. t.

i namera-
vilo.

er nakupil
v Sevnici

se poroča.

4 metre

izplovjena,

ako razne
zaprta. V

le voda v

12 letne

čitijo s pe-
kih pobov

šilo. Upa-

Slepar. V Ormožu so zaprli nekega Lovrenca Stuhca iz Peršetine. Mož je nastopal pod raznimi izmišljenimi imeni in je pravil, da je načelnik društva slovenskih natakarjev. Pri temu je pa sleparil s poštno-hranilničnimi knjižicami. Tako je sleparil v Središču, v Veliki nedelji in raznih drugih krajih.

Žalostna rodbinska slika. Iz Celja se poroča: Posestnik Jakob Oblak v Lembergu živel je dalje časa s svojo ženo v prepiru. Dne 22. septembra je Oblak nakrat umrl. 19. sept. zvečer prišel je čisto dobre volje domu, drugi dan pa je ležal brez zavesti v postelji, kakor da bi ga kap zadal. Ker je rad pil, so to tudi vsi misili in tudi zdravnik ga je le površno pregledal. Tako so Oblaka pokopali. Kmalu pa se je razširila govorica, da sta Oblaka njegova žena in njen sin iz prvega zakona Rok Pilko ubila. Izkopali so mrlja in res našli, da je imel glavo razbito. Splošno se sodi, da so Oblaka res ubili in se bode celo stvar pred porotno sodnijo dokončala.

Predzni tatovi V okolici Radgome ukradli so tatovi nekemu kmetu debelo svino, jo zaklali na lici mesta in potem z njo zbežali. Vse to se je zgodilo v času, ko so bili pri kmetu še pokonci.

Iz Koroškega.

Dr. Brejc in bolh. Piše se nam iz Prevalja: Znani pravnik odvetnik dr. Brejc je pritožbo vložil na c. k. okrajsko glavarstvo, da je Prevaljska občina zaprila nekega urarja Kancijana v kejhi in da je v kejhi bilo neznanško veliko tistih majhnih rjavih živalic (bolh), in te so grozno grizle urarja, da ni zamogel celo noč ne enega odessa zatisniti. Dr. Brejc kritizira, da to ni kejha za možake, kateri sami doma nimajo bolh, da je to zanikernost od strani sošeske, ktera bi imela bolhe poprej odstraniti. Najhujše je razrazilo urarja, ker bolhe niso bile navadne bolhe, ampak so bile nenavadno krvozelne, to pa zato, ker so neki bile že zelo izstradane; zato so planile na urarja, kakor neurnik, in ga grizle, da je pomoci klical, da bi mu baje boibe polovili. Pu ker je Prevaljska kejha hermetično zaklenjena, reveda nikdo slišal ni. Dr. Brejc predлага, da Kejhe sploh ne bi imele biti hermetično zaklenjena, da bi klic zaprte vsaj zamogel doseči odresenika. Urarju bi bilo menda ljubše, ko bi ga bili zaprli areno med dijivo zverino, nego med tveke krvoločne bolhe v Prevaljsko kejho. Pa ta historija o krvoločnih bolkah ni zavsem resnična, ampak je tendencijozno pretirana. Ko bi Prevaljska sošeska vendar le enkrat prišla do priložnosti, da bi zamogla Brejčeku v to kejho vtakniti, potem bi se le ta pravak se osvedčil o lažnosti svoje vloge...

Velika zmaga v Grebinju. Z naravnost neverjetnimi sredstvi so delovali od kranjskih rogoviležev nahuskani pravaki, da bi dobili napredno občino Grebinj v svoje roke. Ustanovili so tam znani „narodni dom“ in proti postavili so otvorili v njem gostilno. Oblast jim je to barako zaključila in vplili so po svojih umazanih listih, zlasti po bedastem „S-Miru“, kakor da bi se svet ostavilo. Otvoriti so hoteli trgovino z mešanim blagom, ki je popolnoma nepotrebna in ki ima le namen, izstraditi že obstoječe trgovine. Z eno besedo: delali so kakor blazni, da bi prišli v Grebinju na povrije. In potem so se pričeli pripravljati na občinske volitve. Trobili so že v „S-Miru“ zmage pijani. Obrekovali so vsacega naprednega moža, zlasti pa vrlega poštenjaka g. Manner. In z lažjo ter z obrekovanjem so misili tudi črni gospodje zmagati... Ali posrečilo se jim ni! Grebinjski volilci so pokazali, da se ne pustijo od kranjske sonje za nos vledi, da znajo v svoji hiši sami za red skrbeti in da ne potrebujejo pri občinskemu delu ne politikujočih farjev ne pravkih advokatov! Volitev se je vrnila in vkljub neverjetni agitaciji enega Grafenauerja, enega dr. Brejca in boge koliko farjev so na prednjaki in na celi črti zmagali. Izvoljeni so bili sami napredni, gospodarsko mislični moži i. s.: V 3. razredu gg. Anton Köstinger, Peter Mohar, Seb. Primus, Val. Kraintz, J. Rötschnig in L. Paul; kot namestniki pa Fl. Haberl, Joh. Menne in Fr. Egger. V 2. razredu gg. Fl. Ellersdorfer, Al. Karisch, A. Krall, T. Riepl, M. Furian, Rud. Loigge; kot nadomestniki St. Kuster, S. Karisch in S. Rösch. V 1. razredu pa gg. And. Plasnic, Anton Manner, Jos. Rohrmeister, dr. F. Maru-

schitz, F. Herzog in Kl. Rossnegger; kot nadomestniki pa Jul. Bohatta, H. Fridenigg in Joh. Posterk. — Tako je grebinjska občina zdaj v naprednih rokah. In tako naj tudi ostane! Prvački hujščati naj delajo na Kranjskem karkoli hočejo; mirno koroško ljudstvo, ki hoče v prijateljstvu z Nemci delovati na zboljšanju gospodarskega stanja, pa naj pustijo pri miru. Čast resnici v trdnim volicem v Grebinju!

Iz Grebinja se nam glede občinskih volitev še poroča: Volitev je končala s popolnim porazom črnih sovražnikov ljudstva. Kaplana Dobrouca iz Velikoveca so Grebinjčani z glasovnicu moračno vun vrgli, kakor je to tudi zaslužno. Isto tako pa tudi Johana Nedved p. d. Golle iz Greutschacha, ki je postal petolitnik Grafenauerja in kranjskega Brejčeka, ki hoče tem zunanjim hujščakom celo pokoj v lastni občini žrtvovati. Zdaj pač ve, kako Grebinjčani misijo i. s.: „Vun z vsemi sovražniki narodnega počaja, vun z ljudmi, ki sanjajo o veleizdajniškem kraljestvu Slovenija, ki hočejo vse Nemce požreti!“ V naši občini je vladal mir, dokler ni vtaknil Dobrouc iz Velikoveca svoj nos tu sem in hotel domače obrtnike uničiti, da bi se farška bisaga še bolj napolnila. Zdaj pa je dobil pri volitvi izdatno broc v Grebinjčani so mu pokazali, kje je pot v Velikovec. Golletu pa so Grebinjčani tudi iz občinskega odbora vrgli. Na le doma svoje sovražstvo proti Nemcem izkazuje: Grebinjčani pa hočejo mir pred takimi ljudimi imeti. Golletu pa ima zdaj tudi 3 leta časa, da premisli, kako bude deželo „Greutschach“ s Kranjsko in Srbijo združiti; kajti Grebinjčani se hočejo ločiti od teh nasprotnikov občine. Kadarko boste Golletu to delo izvršili, dali mu bodoje Grebinjčani Dobrouca, Grafenauerja, Brejca, Kramera in vse druge še povrh, da se lahko nad njimi razveseljuje... Kar se tipe volitev, moramo še poročati, da so dobili naprednjaki v 3. razredu 108 glasov, klerikalci pa le 41. Napredniki mož je skoraj trikrat toliko, kakor črnihov. V 2. razredu pa so dobili naprednjaki: 23, črnih pa 17 glasov. Zanimivo pa je, da niso klerikalci župan Ellersdorferju, njih voljenem dežel poslancu, nobenega glasa dali. Zakaj neki so ga izdali? Saj je vendar občino iz močvirja pobegnil in skozi 6 let prav pridno delal. Saj so ga tudi črnih svoj čas zelo hvalili in celo v deželni zbor volili. Zdaj pa so ga zapustili, ker se ne udeležuje hujškarji privandrankih hujščev, ker ne podpira Dobrovca, Grafenauerja in Brejca v svoji občini, ker se ne udeležuje hujščakov pravkih shodov! Zato torej, ker ne posti, da bi se v njegovem občini in narodni mir motil, zato ga je zadelo sovražstvo duhovniških hujščev in njih priliznjencev in zato so ga hoteli celo iz občinskega odbora vreči. Iz tega pa vidite, kmetje, koliko je vredna črna hvaležnost. Ne mir, red, marvej sovražstvo hočejo ti ljudje v občini imeti, boj med Slovenci in Nemci, med kmeti in tržani, da bi potem v kalnem ribarili. Takšni so črnui! Naprednjaki pa so g. Ellersdorferju v zadnji občinski seji svojo zahvalo izrekli za njegovo pridno delo v občini in mu izrazili željo, da bi prišel zopet v novi občinski zastop. In naprednjaki so g. Ellersdorferju tudi na ta način počastili, da so ga zopet v občinski odbor izvolili. To je razlika med črnih in naprednjaki! Črnui sovražstvo in zavrežje vsakogar, pa če je prav njih lastni pristaš, ako noče hujščati. Naprednjaki pa častijo tudi narodnega in političnega nasprotnika, ako je čast vreden in ne hujšči. Zaradi svojega sovražstva proti g. Ellersdorferju pa so črnui tudi 2. razred izgubili, katerega so imeli drugače popolnoma v svoji roki. Kajti tudi klerikalni kmetje so se naprednjakom pridružili, ker so ti za Ellersdorferja glasovali. V 1. razredu pa se črnui sploh volitev udeležili niso. Tako so torej občino Grebinj na celi črti izgubili... V občini je mnogo potrebnega gospodarskega dela izvršiti! Upamo, da bode novi napredni občinski odbor svoje naloge razumel in da bode deloval brez ozira na politično hujškanje farških podrepnikov v prid občanov. Živeli zinagovalci!

Na poti Sinčavas-Plajberg. 15. decembra imeli so potniki v večernem vlaku v Sinčavasi čudni prizor. Videli so, kako so dušni pastirji

pobožne ovčice od prvačko-narodne veselice v sv. Rupretu domu gnali. Po navadi so črni gospodje sicer zelo ošabni in duhovniška volja jim gre dostikrat čez božjo voljo! To pot pa so bili ti gospodje res ponizni. Napolnili so s svojimi ovčicami pol vagona in se zabavali z nekaterimi, seveda le z „boljšimi“. Zlasti se je razveselil te časti neki mladi možičelj s telecjem basom. Duhovniki so hoteli nameč na vsak način slovensko-narodno-železniško-vagonško petje udomačiti. Odpirali so svoja usta kakor riba na suhem, a petje je bilo le podobno meketanju kožičkov. Tudi neki drugi bledi mladeniči s spicastim nosom je odpiral ustata; imel je pa menda srednji glas, ker se ga ni nič slišalo. Ostalo občinstvo, obstoječe iz starih ženic in mlajših deklek, je ploskalo. V Plajburgu in že preje jih je mnogo izstopilo. Duhovniki se niso niti zanje brigali. Jim pač ni dopadlo, da jim ti niso roke hizali. Ja, ja, odkar železnica vozi, se ne kujuje več duhovniških rok... Ali kdo ima zaslugo, da se duhovniki mešajo radi med ljudstvo in da niso več tako ošabni? Naprednjaki, kajti napredni kmet si ne pusti ošabnosti več dopasti!

Za koroške obrtnike je pač vrli nemški poslanec Dobering že jako veliko deloval. Ta pravi ljudski zastopnik ne govori veliko, temveč dela raje v koristi ljudstva. Dobering je z ozirom na bodočnost obrtniškega stanu takoj razumel, da temu dobrega naravnaja primanjkuje. Vkljub največjim težavam ustanovil je Dobering vsed tega v Celovcu zavod za učence (Lehrlingshort). Ta zavod se je kmalu tako lepo razvil, da zdaj že skoraj več prostora nimajo. Več kot 70 učencev se je za ta zavod zglašilo. Od kar se je izvršila ta prva ustanovitev, sestavilo se je na Koroškem še 5 takih „Lehrlingshort“ i. s. v. Wolfsbergu, Velikovcu, Borovljah, Beljaku in Feldkirchu. Drugi kraji bodo sledili. Čast g. Doberingu, ki si je na ta način velike zasluge za koroške rokodelce pridobil!

Napredna zmaga. Pri občinskih volitvah v Maria-Gailu so zmagali nemški naprednjaki na celi črti, vkljub temu da so se nasprotniki v vsemi močni opitali. Čast resnimi koroškim volilcem! Istotako so zmagali napredni kmetje pri volitvah v občino Sv. Martin pri Pörtschachu. Tudi takaj klerikalcem vsa agitacija ni pomagala. Le naprej!

Dr. Brejc in „popravki“. Opetovanjo smo že povedali, da mnogo pravkih advokatov ne zna „popravkov“ po zloglasnem § 19 pisati. Kako se je n. pr. svoj čas ptujski dr. Brumen ali mariborski dr. Rosina v svojih tožbah proti „Starju“ zaradi „popravkov“ osmejil in blaimiral. Zdaj pa je tudi vsemogočni „odrešenik“ koroških Slovencev dr. Janko Brejc dokazal in sicer sodniško dokazal, da ne zna „popravkov“ pisati. V imenu nekega prvačko-zagriženega rogovileža poslal je nameč listu „Klagenfurter Zeitung“ tak nešrečni „popravek“, kateri se sedra ni sprejel, ker ni bil postaven. Namesto, da bi se Brejc skril v kamico in vzel postavne krajizice v roke, sel je pa in tožil urednika omenjenega lista. Sodnik je pa urednika populorna oprstil in Brejc, oz. njegov klient mora vse troške plačati. Čujemo, da je Brejc celo tako predrzen, da se je sel pritožiti. Seveda bode tudi pri drugi inštituci pogoreli. Mož je sicer izvestni politik, inenitni jurist in nedosežni katoličan, ali — „popravkov“ pa le ne zna pisati.

Iz Velikoveca se nam poroča o občini Schwabegg: Tukaj so gotovi ljudje razširjevali predzrno gorovor, da košta šola državi na leto več nego ena vojska. In žal, tudi med kmeti so se ljudi, ki taki neamnosti verujejo. Gotovi gospodje pač šolo zato sovražijo, ker ta kmete citati uči. In citati bode kmalu „greh“, kakor je to o črnih naukih misiliti. Črnui si želijo pač starodavne čase nazaj. Fajmošter naj citata, naj misli in skrib za celo faro, fara pa naj za fajmoštra — dela. Morda pa pridejo enkrat kmetje iz Neuhauza k fajmoštru Urnašku v Schwabegg in ga vprašajo: Gospod, mi smo revni kmetje in slab zemlja daje komaj nam in naši deci hrana. Zakaj moramo na leto okroglo 700 K od naših krvavih krajarjev skupaj spraviti, da imamo v naši cerkvi pri sv. Jakobu semterja kakšno sv. mašo? Saj obstojijo vendar pisma „štiftunge“, po katerih bi se moralno vsako leto 119 maš čitati. Denar za te maše jemlje fajmošter točno in brez zamude, ali od citanja maš nismo

dosi opazili. Dohodki iz denarjev "Stiftungs" cerkev v Neuhausu in najemnino iz zemljišč znašajo letno okoli 580 K. G. župnik, ali bi ne zadostovalo, tako bi mi reveži letno le ostalih 120 K plačali? S tem bi bila svota 700 K skupaj. In mi kmeterje zaslužimo denar težko, bolj težko, kakor gospoda . . . Tako se bode enkrat tajmošča vprašalo. Ali takrat se bode slišal glas: Kmetje, nikar ne mislite, kajti tajmošter vam to ne dovoli! Nikar ne čitate, posebno "Štajerca" ne! Ako že hočete čitati, potem vzemite "Miri", po demač. "S-Mir" v roke, kajti ta se ni nikdar kaj slabega pisal (z), nikdar se ni lagal (z), nikdar še ni čast kradel (z), kajti "Miri" je "krščanski" list, čeprav ni njegovo krščanstvo kakor ono farskih hujščev niti toliko vredno, kakor lanski sneg.

Grafenauerju na uho hočemo par prijaznih besed povedati. Začasni zadnjih deželnoborskih volitev je boddil to orglar Grafenauer na Štajersko omdotnem slovenskem klerikalcem pomagati. Dobro, to je njegova stvar. Istotako je njegova stvar, da je v državnih zbornicah zvezan z enim kaplanom Korošcem. Znano je pa tudi, da se Grafenauer na vseh svojih shodi delata največjega kmeta. Dobro! Grafenauer je prijatelj slovenskega kmeta, on je pa tudi prijatelj klerikalno-stajerskega kaplana dr. Korošca. List tega dr. Korošca pa je "Straža" v Mariboru. In zdaj pride najbolj zanimivo. V zadnji "Straži" z dne 20. decembra beremo v rubriki "Korošč" članek, ki z naravnost nesramnim izrazom napada slovenske kmete, češ da prodajajo svoje blago v Celovcu predrago . . . Grafenauer, Vaša dolžnost je, da se v "S-Miru" odločno potegnete za slovenske kmete, katere dela Vaš prijatelj za oderuje! Radovedni smo, kdo Vam je ljubši, stajerski farski hujščak ali pa slovenski, koroški kmet! Odločite se, Grafenauer, za enega ali za drugega morate biti. Govorite!

Zepet napredna zmaga. Pri občinskih volitvah v Ebenthalu pri Celovcu so zmagali nemški naprednjaki z 30 proti 74 klerikalnim glasovi. Korošči, naprej za napredek!

Za častnega člana imenoval je občinski odbor v Maria Rainu g. grefa Zeno Goessa, bivšega deželnega glavarja.

Pobegnil je iz Paterniona fabrikant Johan Staber. Povedal tega ni nikomur, niti svojim upnikom ne. Buje je zapustil okoli 10.000 K dolga.

Roparski umor? Na cesti v spodnji Drauburg so našli v bližini gostilne Blodnig mrlja vzhikarja Filipa Sušnika. Na glavi je bil budo ranjen Sušnik je bil 84 let star in so ga smatrali za bogatega človeka. Vsled tega ni izključeno, da se ni na njem roparski umor izvršil.

Železniška nesreča. Zeno čuvaja pri postaji Arnoldstein je povozil vlak in jo usmrtil. Pokojnica zapušča svojemu nesrečnemu možu 7 otrok.

Zmrznil je pri Celovcu delavec Jakob Bergant iz Kranjskega. Mrlja so pripeljali na pokopališče v sv. Rupret.

Požar. V sv. Mohorju pogorela je ena hiša, nadalje gospodarsko poslopje in milin. Vzrok požara ni znan.

Razstrelba. Na Plešnici pri Beljaku so kamene streljali. 24 letni Jakob Mikl je prišel strelu preblizu in ga je kamenje grozovito raztrgal.

Samomor v fijakerju. Zaradi slabih gmotnih razmer ustrelil se je 27 letni Tomaz Rainer v Celovcu. Pustil se je s fijakerjem domu peljati in v vozu je izvršil samomor. Bil je hitro mrtvev.

Po svetu.

Od petroleja. 27. avgusta 1859 našel je ameriški inženir Drake v bližini mesta Titusville na Pensilvanskem (Am) prvi studenec petroleja. Za razsvetljavo se rabi petrolej torej komaj 50 let.

130 letna žena umrla je pred kratkom na otoku Luzon. Skupno porodila je 14 otrok, od katerih jih je še 6 živih. Imela je 33 vnukov in 162 pravnukov ter 4 prepravnukov. Vseh potomcev te žene je 273 oseb.

100 tisoč krov zapustil je zdravnik dr. Peter Krammer v Korneburgu nemškemu žolnemu društvu. Pogorka je zapustil sploh vso svoje premoženje v dobrodelne namene.

Sodba reških roparjev. Poročali smo svoj čas, da so trije ruski roparji v Leku napadli

banko, ustreli blagajnika in oropali precej denarja. Roparji so ruski judje, ki so mislili tudi pri nas ruske šege vpeljati. Eden je bil obsojen na dosmrtno, drugi pa na 15 letno ječo, tretji pa so ciprostili.

Veseli pater. Franciškan Fidelis v Obermühl (Švica) nabiral je za svoj klošter mile darove. Ko je imel okroglo 800 frankov zbranih, zbežal je v Zurich in tam denar z dekletem zažigal. Potem je prišel nazaj in trdil, da so ga tatoči oropali. Sodnja je tdelnega patria Fidelisa na 11 mesecev prisilne delavljave obsojila. V Švici se strogi. Pri nas bi k večjem za kazen dobro — faro dobil . . .

XXXXXX Pozor! XXXXX

Pozor!

Kdor ima seno ali slamo za prodati ali kdor hoče seno ali slamo kupiti, naj to naznani. Omeni naj tudi, ali želi krmu za govedo ali za konje. Vse ponudbe iz najnižjo ceno franko Ptuj in sploh vse tozadovne dopise sprejema orezplačno

upravnštvo "Štajerca" v Ptaju.

Loterijske številke.

Gradec, dne 11. decembra: 1, 12, 48, 44, 54
Trst, dne 18. decembra: 72, 37, 18, 21, 9.

Kdor hoče na naše inzerate odgovor, naj priloži vprašalnemu pismu retur-marko. Brez marke ne pošiljamo odgovora.

Dendrin je najnajednejšje predstavo po zimi proti raznemu mrežnjemu na saltem drevesu, kakor tudi (Schiffslauf, kremva ali Birnenauer), proti raku, matihi, grini na desni, pri kateri "dendrina" se skoraj delita podgladi, vendar pa jajce mrežnja kakor gobice in glive so po končanem "Tudi ne rabi dendrin" (primesa z Hlevicami proti najednemu delju po divjadi). "Dendrin" naj se rabi edino po zimi, i. a. najprej z 30—15° so, drugič pa z 2—3°, no tekodno, 1 kilo dendrina kosti od 60—60 vin. Dob: se pri fakulteti karbonilski R. Avenarius, Amstetten, Liegethal.

Pekarja.

se sprejme in usnjarski delavnici g. Jos. Goruppi v Ptaju.

Krepki učenec 767
se takoj sprejme v pekarji Jos. Orsag, Ptaj.

Išče

se 3 ledene klape in 3 delki pri eni dober idoli firmi. Vede poizvede se pridruži pod naslovom: A. S. Kohlerf, Nr. 1, Villacherstrasse, Post Klagenfurt. 772

Podpisana banka, zastopana po g.

Leopold Voller, učitelju v Ljutomeru

dovoli pod najboljšimi pogoji posojila z jamstvom (Borghaft) proti dozidnemu pismu. Poplačilo na mesečne obroke po dogovoru.

Eskompte na menice. Kredit na menice.

Posojila na vrednosne papirje. Posojila na hipoteke.

Vloge denarja

neposredno pri zavodu v Gradcu
se najbolje obrestijo. Zunanji vložniki dobijo leke poštne hraničnice.

Deležne vloge članov vložijo od 1903 naprej 4 1/2 deldobnika v znesku

Naslov banke:

Südmärkische Volksbank, Graz
Radetzkystrasse 1, v lastnem poslopu. 788

Lovski paznik
(Jagdaufseher)

ki je par let nastavljen in zaprisezen služi, krepak in zdrav, se pri graščini Turniš pri Ptaju takoj sprejme, kamor so tudi naznania ali prosnje poslati. bol

Delavni in trezni

viničarski ljudje

ki se zamorejo izkazati z dobrimi spričevali, se sprejmejo takoj v Stadtbergu pri Ptaju.

Vpraša se pri

F. C. Schwab

Specijska trgovina „gold Kugelt“ Ptuj, Hauptpl

Cepljene trte

dobro raščene z bogatimi korenami, Burgunder, Riesling, Gutedel, Sylvaner, Traminer, Mosler, Portugiser, Muskatler in Rulander v velikem in malem se dobijo pri

P. Srebre v Mariboru

Tegethoffstrasse 23.

Oskrbnik

(Wirtschafter)

oljenjen, ako mogode brez otrok, za male posestvo na Hrvatskem, čisto na Štajerski meji, se idče. Izpolnati se mora dobro pri sodiju in vinogradu (cepljenju itd.) ter biti sploh zmožen v kmetijskem delu, kajti on mora posred sam delati, kjer je lastnik samo poleti 2½ meseca tam. Plača K 30 — na mesec, lepa soba in kuhinja za rabo, krava pri hiši, drva ter delet kmetijskih produktor, ki tam rastejo. Vstop per 2 ali 3. januarja 1910. Ponudbe nemško ali slovensko pod J. F., Dunaj IV. Schönburgstrasse 46, T. 10.

Viničar

z 4—6 delavskimi močmi, se sprejme v službo, plača po njega 30 kron na mesec, prosto stanovanje pol osram zemelje ter si lehko kravo redi, ostali bi bili plačani na dan, močki po leti K 160, po zimi K 140, ženske po leti K 110, po zimi K —90, otroci po zaslugu.

Iskanam se sprejme tudi

en vrtnar in dva hlapca

Kje? pove urednikovo tega lista.

Največja

nesreča

ki more človeka zadeti, je potrebno dolgo trajati bolnici, ki ga pač brez restitucija. A vkljub temu bo mnogo bolnikov, ki ga le ne pravilno se restitui, nato, ko bi le počakali, poti pridolgoti svojega zdravja. Mnogi bolniki se ne ve, da imajo v galvanizacijski tragi električni sredstva, da vplivamo vapošč proti episom slabosti, živev, revmatizmu, glavobolu, pojassi, kanji, spanja, otetnosti, strpljenja in podobnega stanja, neuralgiji, nervozna motenja, prehlađanja, pojaskanje krvi, slabosti vseh vrst in radičnih zdravskih bolnici.

Pospali smo svoje zdravilne metode v zamisli knjigici in jo poljemo vsakomur, ki se na nas obrne.

grat in franko

pod zaprti kuvertto, brez vsake navrte, to brošuro. Nekdaj pa je v Avstriji tako o vredno knjigo občinstvu zastavljal ponudilo.

Elektro-terapeutična ordinacija,
Dunaj, I., Schwangasse 1, Mezzanin odd. 74.

Kupon za brezplačno knjige:

N. spr. 26. 12. 09

elektro-terapeutična ordinacija

DUNAJ, I., Schwangasse 1, mezz. odd. 74.

Prosim, posljeti mi knjigo „Raspava o moderni elektro-terapiji“ zastavljen in franko pod zaprti kuvertto.

Ime:

Naslov: